

★ 2 ★

Eldsālas peldbaseina ēkā atradās arī peldēšanas skola. Herberts un Sallija devās uz turieni trīs rītus nedēļā. Vectēvs mēdza sacīt, ka tas ir pasaulē mazākais peldbaseins un tā ir tāpēc, ka Eldsāla ir pavisam neliela.

Herberts nesaprata, kāpēc vectēvs vienmēr teica, ka Eldsāla ir pavisam neliela. Viss nepieciešamais taču šeit bija. Piemēram, te atradās peldbaseins, bibliotēka, divas skolas un arī banka, kā arī liels, biezs mežs.

Sallija kā parasti gaidīja viņu pie pastkastītes ceļa malā. Gabaliņu tālāk vīdēja saimniecība, kurā viņa dzīvoja kopā ar saviem vecākiem, brāļiem un māsām. Herberts nepazina nevienu citu zemnieku, izņemot Sallijas vecākus. Viņiem piederēja vairāk govju, nekā viņš spēja saskaitīt. Kad Sallija pavaicāja saviem vecākiem, vai Herberts varētu dzīvot pie viņiem, ja vectēvs kļūtu pārāk noguris, viņi bija atbildējuši, ka tas nav iespējams. Zēns varēja tur padzīvot dažreiz, bet ne pavisam. Herberts domāja, ka tas ir dumji. Viņu

saimniecība taču bija milzīga. Bija pavisam skaidrs, ka arī viņam tur atrastos vieta.

– Pie mums vakar ieradās kāds vīrs, – zēns sacīja Sallijai.

Meitene vicināja maisiņu ar peldlietām. Herberts pastāstīja par svešinieku un viņa somām.

– Asinis? – Sallija izbiedēta pārprasīja.

– Es tā domāju, – Herberts atbildēja.

Viņš nestāstīja, ko vectēvs bija teicis, kad Herberts no rīta parādīja traipu uz kāpnēm. Herbertam esot pārāk dzīva fantāzija, un “tas varot būt jebkas”.

– Pretīgi, – Sallija noteica.

Pēc tam meitene sāka vēcināties ar roku priekšā sejai.

– Es sajukšu prātā no šīm lapsenēm, – viņa paziņoja. – Tās ir pilnīgi visur. Tētis vakar nosita vismaz piecas.

Meitene nopūtās.

– Lai gan vispirms es laikam sajukšu prātā Mirandas dēļ, – Sallija piebilda. – Šorīt viņa ieslēdzās tualetē un nenāca ārā.

Miranda bija Sallijas vecākā māsa. Viņas ar Salliju nemitīgi kašķējās. Varbūt tas pat bija labi, ka Herberts nevarēja pārceļties uz dzīvi pie draudzenes ģimenes. Viņam vismaz nebūs jāplēšas ar garlaicīgo Mirandu.

Abi gāja garām mežam. Lielie koki meta uz ceļa ēnas. Mežā starp kokiem atradās pļaviņa ar vējdzirnavām. Tur bija tikai Herbertam un Sallijai zināmā paslēptuve. No ārpuses dzirnavas izskatījās vecas un nolaistas. Bet, ja devās iekšā pa durvīm un augšā pa

kāpnēm, varēja nokļūt Slepenajā istabā. Taču, lai tur nokļūtu, vajadzēja zināt, kā griestos atvērt lūku. To zināja tikai Sallija un Herberts. Slepenā istaba bija vieta, kas piederēja tikai viņiem.

Tajā rītā uz peldēšanas skolu bija ieradušies ne vairāk kā desmit bērni. Herberts un Sallija metās aukstajā ūdenī.

Peldēšanas skolotāja izskatījās satraukta.

– Pagājušajā nedēļā mēs bijām trīspadsmit, – viņa teica. – Pirmdien vienpadsmit, bet šodien – vairs tikai desmit. Tagad jāraugās, lai arī jūs nesaslimtu. Cītādi es te palikšu viena.

Herberts papurināja galvu, lai izdabūtu no ausīm ūdeni.

– Kas tad viņiem kaiš? – zēns pajautāja.

– Es domāju, ka viņiem ir temperatūra, – peldēšanas skolotāja atbildēja. – Un kaut kāda acu infekcija, jo visiem ir šausmīgi sarkanas acis.

Herberts nodrebēja. Ka tik kāda vaina nav baseina ūdenim! Viņš nedrīkst saslimt. Vectēvs no karstuma bija stipri saguris, tāpēc viņam ļoti daudz jāpalīdz.

Pār peldbaseinu atbalsojās spalgs blišķķis. Kāds ar kaut ko bija iemetis pa logu. Troksnis lika Herbertam apstāties pusvēzienā. Ārā aiz loga stāvēja Alfs un viņa banda.

Sallija klusi novaidējās.

– Nedod Dievs, vēl viņš, – meitene čukstēja.

– Neliecieties par viņiem ne zinis, – peldēšanas skolotāja steidzīgi izrikoja.

Viņa piegāja pie loga, lai puišus aizdzītu prom. Taču Alfs tikai smīnēja. Viņš plivinājās ar rokām un taisīja muļķīgas grimases. Herberts nepazina nevienu citu cilvēku, kas tik ļoti spētu traucēt kā Alfs. Viņš gāja tajā pašā skolā, kur Herberts un Sallija, bet bija divus gadus vecāks. Puisis vienmēr ar visiem kašķējās un kāvās. Viņš pat bija dumjāks par Sallijas māsu Mirandu.

Herberts piespieda sevi neskatīties uz Alfu un peldēt tālāk. Bet tad viņš dzirdēja Sallijas skaļo sajūsmas spiedienu. – Ha! Viņam iekoda! Vai redzēji, Herbert? Viņam iekoda lapsene!

Herberts paskatījās augšup. Alfs un viņa čomi ātri skrēja prom no peldbaseina. Alfs bija sakampis roku.

– Tā viņam vajadzēja, – Herberts nomurmināja.

– Tieši tā! – Sallija piekrita un iedunkāja draugam sānos. – Tagad sacentīsimies!

Tomēr Herberts nespēja atraut acis no loga. Tur, ārpusē, pletās liels parks. Alfs un viņa banda bija pazudusi, bet Herberts pamanīja ko citu. Pa parku slapstījās kāds garš stāvs. Tas taču ir viņš! Svešinieks! Viņam mugurā bija tas pats uzvalks, kas ierodoties naktī.

– Kas tur ir? – Sallija ievaicājās.

– Paskaties, tas ir viņš, par kuru es tev pirmīt stāstīju, – Herberts teica un norādīja svešā vīra virzienā.

Sallija sarauktu pieri palūkojās ārā.

– Ko viņš tur dara? – meitene brīnījās.

To labprāt gribētu zināt arī Herberts. Vīrietim vienā rokā bija liela stikla burka, bet otrā – bloknots

un pildspalva. Svešinieks apstājās un lūkojās visapkārt. Tad nometa bloknodu un pildspalvu zemē un ar rāvienu atvēra stikla burku. Pēc tam kā zibens šautra metās uz priekšu un, apgāzis burku otrādi, iespieda to zālē.

– Es vēl joprojām neaptveru, ko viņš tur dara, – Sallija ierunājās.

Taču Herberts saprata.

Svešinieks kaut ko mēģināja noķert.

– Varbūt viņš kolekcionē tauriņus, – Sallija prātoja, kad abi devās prom no peldbaseina.

Viņas balss izklausījās nepārliecinoši, it kā meitene pati neticētu tam, ko tikko teikusi. Arī Herberts tam neticēja. Svešinieka rīcībā slēpās kaut kas neizskaidrojams, un Herberts gribēja zināt, kas tas ir.

Pārnācis mājās, viņš pagatavoja pusdienu sviestmaizes. Vectēvs sēdēja un lasīja savu mīļāko avīzi – “Eldsālas Lapu”. Mazdēls pašķielēja viņam pār plecu. Sirmgalvis, kā jau parasti, pētīja miršanas sludinājumus. Herbertam nepatika, ka viņš tā dara. Vectēvs nesen nosvinēja savu septiņdesmit pirmo dzimšanas dienu. Skaidrs, ka viņš nodzīvos vismaz līdz simts gadiem.

– Es uz brīdi iziešu ārā, – Herberts teica, kad abi bija paēduši.

Zēnam prātā bija iešāvusies kāda ideja, kuru viņš gribēja pārbaudīt.

– Vai uz vakariņām būsi mājās? – vectēvs satraukti vaicāja.

– Protams, – Herberts atbildēja. – Mēs taču šovakar cepsim desiņas.

Sallijas vecākais brālis bija viņam iemācījis apieties ar grilu. Ja vectēvam pietiks spēka, viņš pagatavos kartupeļu biezputru.

Herberts žigli aizskrēja uz pansiju. Šķūnī bija ierīkotas sešas istabiņas, un vienai no tām durvis bija atvērtas. Apkopēja Harieta, tur strādājot, skaļi dziedāja. Zēns lavījās uz priekšu. “Diez vai tā ir svešinieka istaba, kuru viņa uzkopj?”

Herberts uz sliekšņa apstājās. Jā, tā bija īstā istaba. Viņš pazina somas. Bet kāpēc tās vēl joprojām nebija izkravātas? Viņš daudzreiz bija paslepus ieskatījies viesu istabās, un parasti viņu lietas bija izmētātas pa visu telpu. Taču šoreiz gandrīz viss izskatījās tā, it kā te neviens nedzīvotu.

– Ko tu meklē? – Harieta uzsauca, viņu pamanījusi. – Vai kaut ko īpašu?

Herberts sadusmojās.

– Nē, – viņš atteica. – Es tikai gribēju šo to pārbaudīt.

Bet tad zēns kaut ko pamanīja. Uz loga gulēja bieza, melna grāmata. Tā bija tikpat melna kā svešinieka ceļasomas. Virs tās lidinājās viena nogurusi lapsene.

– Kas tā ir par grāmatu? – viņš ievaicājās.

– Par to mums nav daļas, – Harieta noteiktā balsī atbildēja. – Viesiem ir jājūtas drošiem, ka viņu lietas tiek liktas mierā.

Taču Herberts bija veiklāks par apkopēju. Iekams sievietē paspēja vēl ko sacīt, viņš metās pie loga.

– Nokaunies! Kas tā dara? – Harieta iesaucās.

Herberts paguva izlasīt vienīgi grāmatas nosaukumu, pirms Harieta viņam to atņēma. Vāku greznoja liels, zeltīts burts Z un vārds “*Tie, kas nekad neguļ*”. Par spīti karstumam, Herbertu pārņēma drebuļi. Kas tā ir par grāmatu? Un kas tie ir par cilvēkiem, kas nekad neguļ?